

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Knezoškof v agitaciji.

Knezoškofovo agitacijsko pismo gosp. Šentjakobskemu župniku in kanoniku, katero smo v soboto priobčili, je na vse ljubljansko meščanstvo napravilo jako mučen utis in občinstvo je z veliko radovednostjo čakalo, kaj poreče o objavi tega pisma „Slovenec“.

Odgovor „Slovenec“ je bil kratek, a vzlic temu tehten. „Slovenec“ je priznal pristnost knezoškofovega agitacijskega pisma. Spodtikal se je le ob tem, da smo ga objavili in nas hotel kompromitirati s trditvijo, da je bilo pismo ukraden.

Ne jedno niti drugo očitjanje ne velja. Stranka, ki porablja celo veselilne šale za agitacijo, nam glede sredstev v političnem boju pač ne more ničesar očitati. In tudi gospod knezoškof ne more čisto nič zameriti, da smo priobčili njegovo pismo, zlasti ne, ker se je kurat Koblar po svoji avdienci javno ponašal, da gospod knezoškof odobrava njegovo politiko, in se z merodajne strani temu ni ugovarjalo. V očigled takim dejstvom se pač ne smejo od nas več zahtevati posebni obziri. Obzirni smo mi še veliko preveč, in bi morda ne bilo preveč napačno, ako bi odbijali klin s klinom.

V ostalem pa smo bili popolnoma opravičeni, priobčiti knezoškofovo pismo. Tudi občinske volitve so nekaka vojna, a „Slovenec“ gotovo ve, da si pridobi v vojni velikansko zaslug, kdor dobi v roke na pr. pisma, ki razkrijejo sovražnikove pozicije ali namene ter olajšajo bojevanje proti njemu. Prav tako je tudi v tem slučaju. Razložek je le ta, da pisma nismo dobili na nehoten način. Kar kdo proč vrže, drugi ga pobere, to ni ukraden, o kaki tatvini torej še govora ni. Pismo je prišlo na pošten način v naše roke in mi z njegovo objavo nismo storili nikake indiskrecije, ker se pismo ni tikalo privatnih razmer, ampak je njegova vsebina splošnega in javnega pomena. Tisti, ki piše taka pisma, mora prevzeti odgovornost za vse posledice in mora biti priprav-

ljen tudi na slučaj, da pride pismo v nasprotnikove roke in da se razglasi. Kdor je mož, se tega ne sramuje, in kakor poznamo prevzvišenega gospoda knezoškofa, menimo, da mu ni prav nič na tem, da je njegovo pismo prišlo v javnost.

V stvarnem oziru je pa obžalovati, da je prevzvišeni gospod knezoškof pisal to pismo in z njim posegel v borbo za tako izključno posvetno stvar, kakor je mestna uprava ljubljanska. Tako direktno niti prejšnji škof, bojeviti Missia, ni nikdar posegel v volilne borbe, nego je vedno diplomatično previdno stal v ozadju ter pošiljal druge v boj.

Gospodu knezoškofu pa se to ni zdelo potrebno. Sam se je podal v agitacijo in osebno se je zavzel za kliko, katera zlorablja katoliško ime za svoje naklepe. In to je gotovo obžalovanja vredno, kajti občinstvo bode iz tega po vsi pravici izvajalo, da se prevzvišeni gospod knezoškof identificira s kandidati klerikalne klike, n. pr. s pasarjem Kregarjem, kar se po našem skromnem mnenju ne strinja prav z dostojanstvom knezoškofa ljubljanskega.

Nečemo se spuščati v rekriminacije in očitjanja, ker sodimo, da tega koraka prevzvišeni gospod knezoškof ni storil iz lastnega nagiba, nego da so ga provzročili tisti mladi svetovalci, kateri se tlačijo okoli njega in ga zapeljujejo v postopanje, ki ga naj zaplete v politične borbe.

Pri letošnjih občinskih volitvah interveniral je prevzvišeni gospod knezoškof prvič. Ako propadejo kandidatje, katere je klerikalna klika dvignila na ščit, utegne kdo poreči, da je bil z njimi poražen tudi sam gospod knezoškof, ki se je zanje zavzel s tako odločnostjo, in to bi bilo za najvišjega cerkvenega dostojanstvenika v naši deželi malo laskavo.

Morda pride prevzvišeni gosp. knezoškof valed našega razkritja o njegovi agitaciji do spoznanja, da Ljubljana ni kako bosansko selo, nego da živi tu prebivalstvo, ki se zaveda svojih pravic, do spoznanja, da mora ljubljanski knezoškof stati nad strankami, da mora

biti višji dušni pastir vseh prebivalcev naše dežele in našega mesta in ne samo škof pristašev tiste klike, katera je napovedala boj ljubljanskemu meščanstvu.

V Ljubljani, 19. aprila.

K položaju.

Kako se obrne Dunaj proti nam? vprašujejo „Nar. Listy“. Mi menimo, da pride kmalu do tega. Vse kaže na to. V čem obstoja vsa modrost vodilnih državnikov, v čem esenca vsega tega, kar vedo in kar prorokujejo? V čem obstoja njihov dragoceni svet? Zahteva se od naših poslancev mirnost in da naj ne začno brez Nemcev nikake politične akcije. Kaj je vzrok tega zahtevanja? Vzrok je ta, da so se razmere zgoraj zopet spremenile in da je naša pravična stvar zopet v nevarnosti. Bodite mirni, nam kličejo, in odnehajte tako dolgo, da pridete zopet tja, kjer ste bili takrat, predno ste začeli boj! Dajte Nemcem tistega malega, kar ste pridobili, kos za kosom nazaj, potem vam dajo Nemci roko k miru. Ali pride torej nemška vlada na krmilo? Morebiti. Možno je, da se poskusi prej še s prehodno vlado, ki bi bila za nas še nevarnejša. Toliko je gotovo, da se že kaže jutranja zarja in da pride kmalu do prvega udara.

Kaj hoče grof Thun?

V „Agramer Tagblattu“ piše Dinko Politeo o namenih grofa Thuna. Napoleon I. je padel, ker je preveč hotel, Napoleon III. pa je padel, ker ni vedel kaj hoče. Jednako bode padel tudi Thun, ker ne ve več kaj hoče. Morda mu pomore iz stiske slučaj, morda ga rešijo dogodki, toda njegova ladija je zavozila na pesek in valovi pluskajo že visoko preko nje. Thun sam ne ve, kdaj skliče državni zbor in vsa njegova državniška modrost se kaže sedaj v rabi § 14. in v poslovanju deželnih zborov, katere je sklical v treh delih samo zato, da se izpolni čas. Nemška opozicija pa je pridno pri delu in protestantovsko gibanje kaže, kakšno smer ima nemška politika. Člankar dokazuje, da je treba iskati začetka sedanjih zmešnjav še v Taaffejevih časih.

Kakor hitro je spremenil Taaffe svojo takotiko, je izgubil trdnost svojega stališča in opozicija ga je vrgla. Dokler pa je Taaffe vedel, kaj mu je namen in trdno hotel, ga ni mogel nihče premakniti. Takisto je Badeni takoj padel, ko po izdanih jezikovnih naredbah ni vedel kam in kako. Mesto da bi šel na svoji poti dalje ter bi pokazal opoziciji zobe, je Badeni začel omahovati, in kmalu je padel. Ista usoda zadene grofa Thuna radi sedanjega kaosa v Avstriji. Sedanje razmere so zavozljane kakor gordijski voz. Treba je meča Aleksandra Velikega! Ali ima ta meč Thun in sploh kateri avstrijskih državnikov?

Velikodušni Madjari.

„Budap. Hirlap“ piše o najnovejšem stadiju vprašanja ali naj si prisvoji tudi Avstro-Ogerska kosec Kitajske, ter stavi sledeči predlog: Ako se naj že del Kitajske okupira, naj stori to Avstrijska na svoje pest brez Ogerske. Radi damo za to svoje pritrdilo, toda za to naj nam prepuste Dalmacijo, Bosno in Hercegovino! — Predlog ta je vsekakor jako velikodušen, žal, da se ne more izpolniti, kajti Bosna in Hercegovina še nista avstrijski!

Grozodejstva in nasilstva Arnavtov.

Iz Vilajeta Kosovo se poroča: V okrajih Gušteriča, Sušica, Gračanica in Laoljev so šli Arnavti očitno na ropanje kristjanov. Pridružili so se jim tudi turški orožniki. V okraju Javor je postal neki Mujaga Čatović iz Sjenice diktator vsega sandžaka Novi Pazar. Ta je napravil proskripcijsko listo onih kristjanov, katere so potem Arnavti pobili ali vrgli v ječo. Turke razburjajo z lažnjivimi vestmi, da hoče Avstro-Ogerska prodreti tja do Soluna, da se v Črni gori že zbira ruska mnogobrojna vojska in da se polasti Srbija v kratkem Stare Srbije. Vse to Turki in Arnavti verjamejo in se znašajo nad kristjani. Radi očitjanja, da so ogleduhi, so zaprti že mnogi kristjani, katere pretepajo v ječah, tako, da jih je že nekaj umrlo. Zlasti se je odlikoval v preganjanju kristjanov neki Mustafa Agić v Mitrovici, ki se je zaklel, da zatre vse Srbe v Mi-

LISTEK.

Nov pesnik.

(Oton Zupančič: „Časa opojnosti“. Založil L. Schwentner, Ljubljana 1899. Tiskala „Narodna Tiskarna“ 8°)

Spisal dr. J. Robida.

(Dalje.)

Rad pa priznam, da so bralci iz večine vajeni vseskozi vzprejemati že več ali manj kritično obdelana pripovedovanja in naziranja. Ako ti kdo novico pripoveduje, opisuje ti jo že tako, kakor jo je sam videl, kakor je po različnih postranskih odnošajih že več ali manj, zavedajoč ali nezavedajoč se tega, ustvaril si o njej svojo sodbo. Kar sosed sosedu pripoveduje, ima že subjektiven kolorit — ali je res tako bilo, tega ne vemo. Najlepše se da le-to dokazati na najdovršenejšem Zupančičevem proizvodu: na starem Kišu s t. r. 104. Vem, kako zelo nejasna je veliki množici ta pesen, in vender je po vsi pravici umotvor, klasičen umotvor. Dovolite mi, da pojasnim najprvo situacijo cele pesni, in dodam analizo geneze njene, oziroma izvajanja. Prvi štiril granezi so menda povsem aani. Stari Kiš pride od pogrebe svoje

mlade žene-nezvestnice domov, najde na pragu mačico in prične blesti.“)

Da se vrnemo k pesni! Starec je zmešan in iluzinuje — ko gleda mačico v svojem naročju, uzre v njej svojega sinčka. (Paralele: dete-mačica — otroško gladko lice — bela dlačica; nežna ročica — nežna tačica).

Sedaj pride starčev (ne pesnikov) priprosto-refleksiven samogovor... na jedni strani dejstva, ljudska govornica — na drugi strani najiven optimizem, — v sled starostne slabomnosti in nedostajajočega pregleda in sodbe o svoji pokojnici. Pri vsem tem reminiscence vednega pričakovanja, da se mu žena jedenkrat še vrne.

Morda se mu je tudi vrnila — skešana, bedna, jaz vsaj tako razumem to mesto:

„In sem čakal, čakal —
ne zaman:
kako si upala, bleda
in pogled solzan, skesan...“

*) Mimogredé bodi omenjeno, da je slika smešanega, blodnega starca tudi psihijatrično dovršena, da ni nobene hibe na njej, pač zato, ker ni pesnik nikjer dodajal, razlagal, sukal in reflektoval o prisoru — ampak samo sliko na sebi podal. V kako strašne budalosti čestokrat uprav blaznike slikajoči rami pesniki sajdi, hoteči imponovati kot psihologi in razlagalci! Ti nevarnosti se seveda Zupančič popolnoma ogne.

dasi se da to mesto še nekoliko drugače tolmačiti.

V tem zapoje zvon. Starec posluša in vshvačuje vsak posamezen glas.

Kako primerno rabi pesnik glasila:
... tin-ka ... ton-ka — tin-ka!

Odločilen je verz:

— saj imam še sinka!

Mislím, da bi bil dobremu deklamatorju ali igralcu ta granes najtežji — ker je pol zdravja, pol blaznosti v njem izraženega. Zavednost je v tem trenutju starcu toliko otemnela, da z vsem naporom skuša še jednič in zadnjič razmotriti celo zadevo...

Še jedenkrat vstanejo rudimenti defektne, oslabega starčevega spomina — a že ugaša v njegovih možganih zadnja iskra kritike o lastnih odnošajih in spoznanju svoje nesreče. Potolažiti se skuša in bebasto govori o prazni krsti — ponavljajoč še jednič, na čem je spoznal pristnost svojega zaroda!

Nadejam se, da postane sedaj marsikomu ta krasna pesen umevna, kateri je dolejal o zamotanosti njeni govoril. Preberite to pesen! Kaj jednakega napiše samo poet lahko — učenjak nikdar ne. Poprašam pa — ali bi mogel kdo drugi drugače, boljše, lepše naslikati starčevu razburjenost in blaznost? Ali bi kdo drugi morda ne ugledal

uprav tako starca sedečega z mačico v naročju, je-li ne bi ga čul, uprav tako in po vrsti govorečega? Dá! — Kako si gledalec potem razlagaš celo situacijo, v koliko ti je jasna in pregledna — to je tvoja stvar — to menda ni od pesnika zahtevati; ako hočeš a priori vse imeti v razlago, idi v vas, v kateri je živel Kiš in vprašaj sosede, naj ti razlože celo „zadevo“.

Iz večine seveda so pesniki zajedno tudi razlagalci, nekateri večji in boljši, nekateri manjši in slabši. Zupančič pač riše brez vsakega komentara, brez podpisa in napisa. Kar se pa tiče toliko mu očitane „Stimmungspoesie“ — bodi dovoljeno še jedenkrat zabičiti, da v občutkih ni mislij — čuvstvovanje ni zavisno od razuma, in ni proizvod inteligence, mišljenja, kritike.

Mnogim ljudem seveda ne prija samo naslikan prizor; zahtevajo in težé po jasnosti — morda uprav zato, ker jim dela lastni kalkul preveč truda. Razumevno je oboje. Na drugi strani pa smo vajeni imeti povsodi poantovane konce — s kako pravico — to je druga stvar. V življenju je dovolj tragedij, a kako malo završenih dejanj, kako malo absolutne jasnosti posodi! Radi tega tudi mnogim ljubilem različnih „Knallfactov“ ne bodo prijale pesni,

trovici. Zato je hotel pomoriti rodbini trgovcev Marina in Čirča, ki pa sta ušli v Prištino. Tu so obe družini pograbili Turki ter ju v okovih poslali v Skoplje, kjer sta še danes v ječi. Arnavti silijo z grožnjami kristijane, da jih žive. — Take vesti prinašajo listi dan na dan, toda za zatiranje kristijane se vender ne stori ničesar.

Dijaški nemiri na Ruskem

so dobili — kakor poroča peterburški „Regierungsbote“ — resno politično lice. Dne 2. aprila so aretirali dva velikašolca in našli tajno tiskarno ter 250 iztiskov revolucijonarnih brošur. Gotovo je tudi, da ima dijaštvo zveze s socijalnimi demokrati. V Moskvi so konfiscirali proklamacije, ki nazivajo dijaško gibanje „proti vladajočemu režimu obrnjen protest“ ter izreka nado, da se pridruži temu protestu vsa ruska družba. Revolucijonarci v Kijevu so izdali poziv na dijaštvo, naj začne proti vladi „aktiven boj“. Dijaštvo pa proslavlja Mickiewicza le zaradi njegovih revolucijonarnih idej. Varšavsko dijaštvo zahteva: splošno amnestijo dijaštva, javnost sodnega postopanja na vseučiliščih, volitev profesorjev po akademickem senatu, enakopravnost vseh narodnosti in ver, svobodno zbiranje in odpravo administrativnega izгона. Tem zahtevam so se pridružili dijaki vse države. Doselej so zaprli 60 velikašolcev, 800 pa jih je za vedno religiranih!

Dopisi.

Iz Moravc, 18. aprila. Dopisu in izjavi iz Lukovice naj nekaj stvarnega dodam: Že nekaj let kroži govorica o kraju za c. kr. urade. Veliko občin se je zanimalo za to vprašanje. Tudi naša občina jela se je za to zanimati, saj je prebivalcem še v živem spominu, da so imeli skozi desetletja c. kr. urade v svoji dolini, a so jih zgubili le vsled brezbrzičnosti onih, ki so imeli takrat odločevati. Radi tega je prosila moravska občina za premostitev ter obljubila zidati primerno poslopje. Za odgovor dobila je, kakor i druge, vprašanje koliko in kako bi hotela prispevati o premostitvi c. kr. uradov. Na to je sklenil občinski odbor v izvanredni seji, da preskrbi zemljišče in tlako. Ko bi se pa zgradba ne dovršila o pravem času, pripravljen je do dovršitve poslopja prispevati k stanovini za grad Zalog, kjer so bili že c. kr. uradi nastavljeni.

Potrebe nove ceste Moravče-Zelodnik Lukovčani res ne čutijo, saj imajo lepo državno cesto, povdarjati pa moram, da so vsi prebivalci moravske doline prizadetim krogom za njo prav iz srca hvaležni, kar bodo svoječasno še v drugi in drugačni obliki pokazali. Vozimo pa res ne po nji, ker še ni izročena prometu. Popolnoma nepotrebno se nam dozdeva vpletanje imen

kakor je n. pr. „Idila“ na str. 36, kakor ona „o svetem duhu“ na str. 40, in „Tu ...“ na str. 42. Pri tej zadnji naj omenim še posebej v zadnjih dveh verzih krasne figure, fino estetiško izražane opisa:

Tvoj mož pa prihaja po poti,
po pleši mu zvezde beže ...

Ali vidite umetnika v besedi? v dikciji? takih kombinacij ni slišati vsak dan pri pivski mizi prebavljajočih matadorjev!

Kaj menite, da se najdejo vsak dan pesniki, ki pojo: (str. 53.)

„V moji deželi ni cest,
na mojem nebu ni zvezd,
v mojih očeh — tema,
v moji duši — bolesta.“

Te lepote ne morem razlagati — to je treba jedino-le čutiti.

Lepi sta tudi pesni „Kes“ in „Brezplodne ure“. Oboji imata misli, kateri po svoji vsebini že silita na refleksijo. In vendar se to nikjer ne zgodi. Berite in prepričajte se o tem! Isto velja tudi o zares lepi liriki „Moje barke“ str. 55.

Poleg že omenjene idile „o svetem duhu“ opozarjamo še na pravi biser Zupančičeve muze, na pesen na str. 48.

Zdi se mi, da je vsaka beseda o lepoti tega povsem završenega poema odveč. Zaljubljen fant, vesel, šaljiv, malo poreden — značaj in situacija, naslikana z najprijetnejšimi sredstvi, in vendar kako plastično, kako živo, kako dovršeno! Takih umotvorov imamo Slovenci malo!

Pa še nekaj, česar se nisem nadejal — našel sem v tem oddelku — satiro,

Kersnik-Povše v to stvar. Lukovice ti imeni nič ne približata „središču“, ker definicijo pojma „središče“ Moravčani mirnim srcem prepuščamo geografom, zlasti ako se sestavi po prvotnem obsegu.

Opomba uredništva: Prijavljamo ta dopis, ker nam je došel od čislane strani, in ker stojimo na stališču, da naj se v takih upravnih zadevah slišita oba zvana. Pristavljamo pa, da nas dopis ni prepričal, in da glede sodišča slej kakor prej stojimo na strani ogromne večine občin brdskega okraja.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 18. aprila.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika Dolenec in Zabukovec.

Župan je naznanil, da je kranjska hranilnica na svojem občnem zboru sklenila prispevati 12.000 gl. za nakup hiš poleg sedanjega župnišča pri Sv. Jakobu v svrhu zgradbe novega župnišča.

Obč. svet. dr. Požar je predlagal, naj se kranjski hranilnici izreče zahvala za ta dar, s katerim se je omogočila regulacija dotičnega dela mesta. Ta predlog je bil soglasno sprejet.

Magistratni ravnatelj Vončina je poročal o podelitvi meščanskih podpor. Podelile so se ustanove po 20 kr. na dan Ant. Lipušu, Marijani Hafnerjevi in Herm. Koloredovi.

Magistratni ravnatelj Vončina je dalje poročal o sprejemu c. kr. okr. sodnika v p. Ferdinanda Stareta v občinsko zvezo. Obč. svet je sklenil sprejeti prošnjo v občinsko zvezo proti plačilu običajne pristojbine.

Ravnatelj Vončina je končno poročal o pristojbinah za stavbne ogleda. Nasvetovano je bilo zvišanje teh pristojbin. V nekaterih mestih so pristojbine znatno večje, ali ker stavbno gibanje v Ljubljani itak ni več veliko in ne kaže prebivalstva na novo obremeniti, se je magistratni gremij izrekel proti nasvetovanemu zvišanju te pristojbine. Poročevalec je predlagal, naj se zvišanje opusti in je bil ta predlog sprejet.

Mestni komisar Tomec je poročal o sezidani nove hiše za Pohlorkino ustanovo na voglu Emonske ceste in Gradiških ulic. Vlada je po potresu dala za te hiše 8000 gl. nepovračljive podpore. Zdaj vpraša vlada, ali hoče občina zgraditi novo hišo ali ne. Kazalo bi pač, da se to zgodi, ali na tem mestu ni mogoče. Zraven tega stavbišča je pa hiša, ki spada v Črnetovo ustanovo. Pri tej hiši je lep vrt, ki se da porabiti za stavbišče. Ta vrt bi občina seveda morala kupiti od Črnetove ustanove. Poročevalec je predlagal, naj se mestna občina principijalno pridruži sklepu součevalcev Pohlorkine ustanove, da se hiša

krasno v karakterizaciji oseb, izborna v slikanji situaciji, lepo v dikciji — in vendar ne žalečo v vsebini. Marsikak drug pesnik „z levjimi zobmi in taco medvedovo“, kakor jih ima Zupančič, udrihal bi vse drugače po domorodni bradi in horizontu njenega nosilca. Kako srečno si je izbral pesnik to vrsto tolikokrat v nas nastopajočih dvojic in „možakarjev“! — Ne manj, kakor ta, posrečila se je pesniku tudi druga, poleg te jedina satira uvrščena mej romance na str. 97. „Pripovedka o bedastem carju“.

V oddelku „bolne rože“ omenim naj le dveh proizvodov, katera se izmed ostalih posebno odlikujeta; in sicer pesen na str. 77 — o povrnivši se ljubezni in dražestno pripovedko o kapitanu.

Predno preidem na zadnji del Zupančičevih poezij, spregovoriti moram še o „Barčici“ nekaj besed in o sliki „V saneh“. V prvi opeva pesnik sanje našega kmeta, kadar ostavlja domači svet in se seli — v neznane tujine Ameriške. Kako priprosta in vendar kako plastična, ganljiva slika naših kmetov, revnih fantov! O vsi njihovi nesreči, njihovim resastem ovsevnjaku in žalostnih rokah ni govora — ne o žalostnih ljudskih razmerah — kako priprosta je vendar kmetova duša! Kako enostavna njena duševnost!

„Trije fantje, trije fantje mladi
nimamo domovja,
ne družine ... pa domovje naše
zdaj bo onkraj morja ...“

(Konec prih.)

sezida na vrtu Črnetove ustanove, kateri predlog je bil sprejet.

Obč. svet. Svetek je poročal o škontraciji mestne blagajne dne 9. aprila. Poročilo je obč. svet vzel na znanje.

Obč. svet. dr. Stare je poročal o ponudbi Marije Regalijeve za odkup stavbišča na Sv. Petra cesti. Svet, kjer je stala gostilna „Pri treh zastavah“, se je razdelil v dvoje stavbišč. Za jedno teh stavbišč, ki meri 270 □m, se je oglasila Marija Regali in ponudila zanje 900 gl., katera ponudba je popolnoma neprimerna. Najmanjša cena bi bila 1100 gl. Sprejel se je predlog, naj se proda ta svet M. Regaliji za 1100 gl.

Obč. svet. dr. Požar je poročal o prošnji društva kranjskih zdravnikov za prispevek k Löschnerjevi ustanovi. Sklenilo se je, za l. 1899. dovoliti znesek 30 gl.

Obč. svet. Žužek je poročal o ugovoru kranjske hranilnice glede brezplačnega odstopa sveta za cesto, ki ima peljati čez njeno, za stavbo Franc Jožefovega zavetišča kupljeno zemljišče v Vodmatu. Obč. svet je bil sklenil cesto čez ta svet in je potem predlagal regulacijski načrt, dne 7. julija l. p. pa je sklenil, da mora hranilnica dotični, za regulacijo potrebni svet brezplačno odstopiti. Hranilnica temu ugovarja, češ, da ne gre od nje zahtevati brezplačnega odstopa sveta.

Sklenilo se je, razveljaviti sklep glede brezplačnega odstopa sveta in naročiti magistratu, da zariše v regulacijski načrt premembo ceste, katera je bila projektovana čez ta svet.

Koncem seje je obč. svet. Pavlin interpeliral župana glede ceste, ki je projektovana od Tržaške ceste v Hilserjeve ulice na južni strani deželnovaldnega poslopja. Glavni vhod v to poslopje je od južne strani, kjer pa je cesta v takem stanu, da še z vozovi ni mogoče voziti.

Župan Hribar je obljubil, da, ker ni še treba prave ceste, nego le dohod k deželnovaldnemu poslopiju nasuti, se to zgodi takoj iz kredita za vzdrževanje cest.

Ostale točke dnevnega reda, samo personalije, so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. aprila.

— **Osebnosti.** Učitelj gosp. Fran Muhič v Št. Jerneju je dobil častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje.

— **Kandidatura dr. Kreka.** Zdaj je pa narodna stranka izgubljena in ne bo pri občinskih volitvah ničesar opravila. Nobena moč na svetu ji ne more več pomagati, kajti operetni junak dr. Janez Evangelist Krek, se je odločil, da kandiduje v občinski svet in sicer v tretjem razredu, kjer misli, da imajo Kregar, Erzin in Petrič odločilno besedo. „Slovenec“ pravi sinoči, da je dr. Krek najprej želel, da bi ne bil izvoljen, in da je radi tega hotel kandidovati v drugem razredu, zdaj pa da si je premislil, baje ker se narodna stranka njegove kandidature — boji. Torej zato je hotel dr. Krek kandidirati v drugem razredu, ker je želel, da bi ne bil izvoljen. To je jako zanimivo priznanje! Iz njega je razvidno, da imajo klerikalci v drugem razredu tako malo zaslonbe, da niti v sanjah ne mislijo na zmago. Ko bi bilo drugače, bi dr. Krek vender ne bil mislil na kandidacijo v tem razredu, ko je želel, da bi ne bil izvoljen. Toda tudi v tretjem razredu je prav verjetno, da se dr. Kreku izpolni njegova želja, in da ne bo izvoljen; tudi v tem razredu je toliko razsodnih volilcev, da dr. Krek prav lahko pogori, dasi se je postavil pod pokroviteljstvo kršč.-soc. nevolilcev. „Slovenec“ je rekel, da se je dr. Krek zato odločil, kandidovati v tretjem razredu, ker se ga narodna stranka boji. V resnici pa temu ni tako. Dr. Krek, sicer žovijalen gospod, a ne resen politik, ve prav dobro, da ga smatramo le za nekacega „heiterkeitskandidata“ in da se ga prav nihče nič ne boji. Vzrok, da kandidira v tretjem razredu, dasi je preobložen z delom, je ta, da je klerikalna, klika v silni zadregi za kandidacijo. Na drugem mestu prijavljamo izjavo gosp. Zupančiča, iz katere je videti, da so ga klerikalci postavili kandidatom, ne da bi ga bili vprašali, in da on odločno odklanja kandidacijo. Namesto njega kandidira dr. Krek. Ker stranka ne more nikogar dobiti, ki bi hotel kandidovati, zato se je žrtvoval dr. Krek, ne pa iz razlogov, katere je navadel „Slovenec“.

Ker pa je dr. Krek z delom tako preobložen, da sploh ne želi biti izvoljen, upamo za trdno, da mu ljubljanski meščani store to uslugo in ga pri volitvah ne bodo izvolili.

— **Mestna uprava in „Slovenec“.**

Kakor vsako leto, kadar se bližajo občinske volitve, igra tudi letos važno vlogo v predalih „Slovenec“ neki finančni genij, risajoč gospodarski položaj ljubljanski tako grozno in obupno, da je res pravi čudež, če se Ljubljana še ni pogreznila v svojih dolgih. Ker se premlevala leto za leto v tem času jedna ter ista vsebina, ne izplača se odgovarjati obširneje na vse budalosti, kar jih je nagromadenih pod zaglavjem „Gospodarski položaj v Ljubljani“, povedano naj bode finančni specialiteti „Slovenec“ le, da je, navajajoč dohodke in stroške mestne občine za leti 1888. in 1897. pozabila povedati, katero svoto zavzemajo jedno in drugo leto prehajalni dohodki oziroma stroški. Prehajalnih dohodkov je bilo 1888. leta 43.465 gold., 1897. leta 147.523 gold., razlika 104.058 gl. Prehajalnih stroškov pa 1888. leta 22.385 gl., 1897. l. 149.093 gl., razlika 126.708 gold. Finančni genij „Slovenec“ meče s svotami kar tako okolo sebe, kakor da ni na razliki borih 104.058 oziroma 126.708 gl. čisto nič ležeče. Nam se pa zdi, da tisti finančni genij niti ne ve pomena prehajalnim dohodkom in stroškom, zato ne damo nič na njegova izvajanja. Mej drugim zagnala se je finančna kapaciteta per excellence tudi v mestno loterijsko posojilo ter točoč mačkine solze iztaknila tam rezervo v znesku 11.000 gl. Omenjamo le, da reserve pri loterijskem posojilu, ki se „samo obrestuje in amortizira“ prav za prav niti ne potrebuje; vendar boji klerikalnemu financijerju v tolažbo povedano, da se je dosihmal nabralo reserve 77.578 gl. 28 1/2 kr., česar pa pisec, ki tako oblastno presoja in kr itikuje mestno gospodarstvo, iz računskih sklepov niti najti ni umel. —

— **Za slovensko opero.** Piše se nam: Iz proračuna, katerega je predložil društveni blagajnik zadnjemu občnemu zboru — utegnili bi se sklepati, da je jedino le opera prouzročila primanjkljaje in da je ogromni dolg nastal zgolj videč vzdrževanja opere. Temu stališču nasproti mora se pred vsem poudarjati, da je bila opera večinoma aktivna, kajti subvencija, ki se je v teku leta povišala itak jedino le radi opere, mora se pri proračunu razdeliti na dramo in opero posebe, in bi se po našem mnenju moralo računati jedna tretjina za dramo, dve tretjini pa za opero. Ako pa razdelimo vso subvencijo tudi na jednaka dela, to je polovico na dramo in polovico na opero, pa najdemo, da bi tudi za slučaj, da se goji zgolj drama — ne preostajalo niti krajcarja prebitka. — Proračun društvenega blagajnika je torej glede drame proptimističen, vsled česar ga občni zbor tudi ni odobril. — Ne da se tajiti, da bi drama ne mogla zastaviti več večerov, kakor k večjemu pet na mesec, tako da bi bilo vseh slovenskih predstav v sezoni samo 30, dočim bi nemški podjetnik igral 25krat na mesec in bi bilo vseh nemških predstav 150 v sezoni, toraj petkrat več ko slovenskih, in to v slovenski beli Ljubljani. Gospodje voditelji narodne stranke naj toraj zastavijo ves svoj upliv, da se ta kriza reši ugodno in čim preje, kajti slovenski značaj Ljubljane je v resni nevarnosti.

— **Cvetje in plevel.** Na zadnjem obč. zboru dramatičnega društva se je pokazalo, da gospodje estetiki okoli „Eidinosti“ nimajo poguma, nastopati z odprtim vezirjem, temveč, da jim je mnogo prikladneje metati iz skritega kotička kamenje na zaslužne narodne moše. Pričakovalo se je namreč najobilnejše udeležje iz tistih malkontentnih krogov, toda — o čudo — niti jednega ni bilo. Brez ugovora in soglasno se je izreklo priznanje in zahvala intendanci sploh in vsem drugim društvenim funkcionarjem. Vsacega pravega rodoljuba mora veseliti, da se dotičnim zabavljačem ni posrečilo zasejati semena razpora v tako eminentno narodno društvo. —

— **V poljanilo.** Naprošeni smo prijaviti naslednje: Slavno uredništvo. V večrajšji številki čislanskega Vašega lista se očita našemu zastopniku g. dr. Krišperju in s tem neposredno tudi nam, da smo v neki pravni zadevi v Celovcu presrli ondotnega rojaka, g. dr. Kranta in rajši ta

posel poverili g. dr. Krainzu in g. dr. Mit-
tergerju. Mi pojasnimo to zadevo in izja-
vimo, da niti nas niti dr. Krisperja nobena
krivda ne zadene. Dotične pravde namreč
izvirajo iz razmerja s tovarno „Gailthaler
Gewerkschaft“, katere razmere se nastale
že prej, predno se je g. dr. Kraut v Ce-
lovcu etabliral in zaradi tega smo dali dr.
Krisperju nalog, da ima izročiti zadevo
imenovanima odvetnikoma, ker so jima
razmere mej našo tvrdko in imenovano
družbo bile natančno znane. Sicer je pa
bil g. dr. Kraut zastopnik jednega naših
nasprotnikov, kar lahko s pismi dokažemo,
in zaradi tega nam ni kazalo, obračati se
do njega. Gosp. dr. Krisper je torej postopal
le po našem nalogu in v našem interesu,
katerega je moral varovati. Odličnim spo-
štovanjem F. P. Vidic.

— **Don Carlos de Bourbon**, preten-
dent na špansko krono, se je mudil danes
v svojem rojstnem kraju v Ljubljani. Prišel
je s tržaškim vlakom, a se je le malo časa
mudil tu.

— **Umrla** je po daljši bolezni gospa
Fani Frelj roj. Kobilca, soproga g. de-
rač. oficijala Ivana Frelja, s katerim se je
bila šele pred kratkim omožila. Bodi lju-
beznivi mladi gospod prijazen spomin!

— **„Glasbena Matica“**. V sredo,
dne 26. t. m. priredi „Glasbena Matica“ v
sokolaki dvorani v „Nar. domu“ IV. redni
koncert, katerega zanimivi vzpored priob-
čimo jutri. — Danes v sredo je skušnja
za mešani zbor.

— **Poročil** se je gosp. Josip Vedral,
profesor na šoli „Glasbene Matice“, z go-
spodično Mařenko Bendovo iz Lomnice n.
Pop. Čestitamo!

— **Gospod Dragotin Kette**, čegar
pesni, zlasti soneti, v „Ljubljanskem Zvonu“
vzbujajo v slovenskih književnih krogih naj-
večjo pozornost, leži jako nevarno bolan v
nekdanji sladkornici na Poljanskem trgu.
G. Kette živi v najslabših razmerah. Ket-
tejeve pesmi so izhajale zadnja tri leta pod
pseudonimoma Mihael Mihajlov in Zor; v
zadnjem času se je podpisoval s polnim
imenom.

— **Mlad tat**. Martin Zorman, 10 let
star, zidarjev sin, iz Ješovca v okraju Ča-
kovec, priklatil se je v Ljubljano in je
včeraj popoldne ukradel neki delavki na
Karolinski zemlji srebrno uro. Na to je po-
begnil proti Hauptmanci, kjer ga je stra-
žnik dohitel in prijel.

* **Hrvatska gledališka družba raz-
puščena**. V Varaždinu je lani ustanovil
slikar Femen hrvatsko gledališko družbo,
ki se je sedaj radi premajhnega zanimanja
občinstva razšla.

* **Okrajni glavar in brivec**. V Na-
dvorni na Galiskem so nedavno obsodili
brivca Wolfa Blauna na dva meseca ječe,
ker je razžalil okrajnega glavarja Ladislava
Haleckega. Toda pozneje se je dokazalo, da
Blau okrajnega glavarja ni opravljal, mar-
več, da je govoril resnico; zato je bil tudi
brivec oproščen, ko je proti obsodbi reku-
riral. Dokazalo se je, da je brivec glavarja
pet let bril in strigel, ne da bi mu bil ta
kaj plačal. Ko ga je brivec opetovano
terjal, mu je glavar zagrozil, da ga uniči.
In res je zapovedal svojim uradnikom, da
ne sme nihče hoditi v Blauovo brivnico bit
se, nadalje je naročil davčni komisiji, da
mora brivec plačati desetkrat višje davke,
kakor je bil v resnici dolžan; in ko je
deželna finančna oblast to krivično po-
četje razveljavila, je odlok več mesecev
zadrževal, tako so brivca parkrat rubili,
ker ni mogel plačati toliko davka. Glavar
dobi vsekakor zadostno plačilo za svoje
brezvestno zlorabljanje uradne oblasti.

* **Na smrt obsojena nevesta**. 21letna
Roza Komlassy je v Oseku umorila staro
ženo Ano Olajšo ter jo zakopalo na dvo-
rišču. Potem je pobrala vse imetje umor-
jenke ter dala celó njeno pohištvo prepe-
ljati v Mohač, kjer je živel njen ženin. V
trenotku, ko je hotela iti — z mirtinim
vencem v lasih in beli obleki nedolžnosti
— k poroki, so jo zaprli. Pri porotni ob-
ravnavi v Oseku je izpovedala, da jo je
hotela Olajša zapeljati v nenravno življenje,
da ji ni dala ničesar jesti, a se sama poleg
nje mastila z najboljšimi jedili. Baje je
Olajša dekleta končno upijavila ter jo iz-
ročila onečaščenju. Komlassy se je mašče-
vala in jo ubila. Porotniki so morilko ob-
sodili na smrt na vešalih.

* **Stariši morilec**. Iz Mureke se po-
roča: Grozovito sločinstvo je izvedela tu-

kajšnja žendamerijska postaja. Zakonca
Josip in Julija May v Grabnu sta umorila
svoje novorojeno dete in je potem pokop-
pala v sadnem vrtu. Razen tega se sum-
ničita oba Maya, da sta storila istotako s
dvema prejšnjima otrokoma. Mati otrok, ki
je bila s svojim soprogom izročena okraj-
nemu sodišču, se je v zaporu obesila. Za-
nimivo je to, da sta živela zakonca zelo
pobožno. Julija May je porodila že 15 otrok,
katerih je samo 5 živih. Pri vseh porodih
opravljal je oče delo babice.

* **Nemorlnost v Banatu**. Mej rumun-
skim prebivalstvom temeskega komitata
vladajo čudne razmere. Kakor poroča „Bu-
dapesti Hirlap“, živi v občini Hintthias
97. v Rakovici pa 109 parov v divjem zak-
konu. Tudi v drugih občinah niso boljše
razmere. Še otroci 13–14 let se potepajo
s starejšimi deklinami. Dogodi se tudi, da
menjajo zakonski možje svoje žene. Bu-
cijansko društvo občinskih notarjev se je
že obrnilo zaradi zboljšanja teh nemoralnih
razmer na državni zbor. Notarji zahtevajo,
da morajo biti stariši, kojih sinovi pod
18 leti v divjem zakonu žive, strogo kaz-
novani.

* **20 neveljavnih zakonov** je sklenil
od Velike noči l. 1898. do sedaj župan
mesteca Poelitz na Pomeranskem. Pomo-
toma je namreč kar prevzel tudi skle-
panje zakonov, ne da bi ga bila nadzoro-
valna oblast v to poverila. Sedaj je vseh
20 zakonov, katere je on sklenil, neveljav-
nih. — Ako sta se morda v tem času mož
in žena drug drugega že naveličala, se brez
vsakih zadržkov lahko ločita in postaneta
zopet — fant in dekle.

* **Najnovejša zabava milijonarjev**.
Milijonarji v New-Yorku so se začeli v zad-
njem času zabavati s tem, da pijančujejo
v družbi s svojimi konji. Nedavno je pri-
redil neki milijonar „konjski banket“, h
kateremu je povabil 78 odličnih gostov z
njihovimi konji. Gosti so bili tako razpolo-
ženi, da je neki Brovu stavil, da popijeta
on in njegov konj več šampanjca, nego
kdo drugi dvonožnih ali štirinožnih gostov.
Posledek te stave je bil, da so kmalu vsi
gospodje in konji ležali na tleh pijani, mej
tem ko sta Brovu in njegov konj popila
še 18 steklenic šampanjca. Potem pa sta
se vlegla še onadva k tovarišem na tleh.

Književnost.

— **„Erotika“**. Z Dunaja se nam piše:
Vsem onim, kateri se boje, posebno pa
onim, kateri se vesele, da je Cankarjeva
knjiga „uničena“ za vedno, naj razjasnim
nekaj zanimivih šš iz avtorskega prava iz
l. 1895. drž. zak. št. 197. § 20. omenjene
postave pravi namreč:

Jeli pisatelj svoje delo v svrhu iz-
daje ali javne uprizoritve izročil komu
druzemu in je tekom treh let izdaja ali
uprizoritev brez dovolitve in krivde pisa-
telja izostala, tedaj stopi ta v svoje prvotno
pravo in more zopet razpolagati z delom.
V tem slučaju mu je prosto, da zahteva v
smislu pogodbe izpolnitev oziroma odškod-
nino, ali pa da na drug način razpolaga s
svojim delom, ne da bi bil prisiljen k po-
vrnitvi že prejete nagrade.

S pogodbami se v naprej tej pravici
zopetnega razpolaganja ne more niti odpo-
vedati, niti dobo podaljšati.

Določbe prvega odstavka veljajo tudi
za slučaj, če je nova izdaja raz-
prodanega slovestvenega ali glas-
benega dela brez volje in brez
krivde pisatelja skozi tri leta
izostala, ako se ni pri sklepu založne
pogodbe izključila prireditve nove izdaje.

Pogodba mej Cankarjem in založni-
kom, firmo Ig. Kleinmayr & Bamberg pravi
in določa jedino samo, da izroči Cankar
svoje poezije v založni što tvrdke Ig. Klein-
mayr & Bamberg. Prireditve nove izdaje se
tedaj ni izključila.

Nam sicer pogodba mej gosp. knezo-
škofom in tvrdko Kleinmayr & Bamberg
ni znana, mogoče je dvojno, to je: 1. gosp.
knezoškof je kupil samo iztise, potem ima
pravico založništva še vedno tvrdka Ig.
Kleinmayr & Bamberg in mora ona v treh
letih izdati novo izdajo. 2. g. knezoškof je
kupil iztise in založniško pravico — kar bi
bilo sicer nepravilno, ker se je zgodilo brez
vednosti Cankarja — potem mora v teku
3 let izdati Cankarjeva Erotika. Njegova
Vzvišenost gospod knezoškof ljubljanski
vkljub temu, da ima še des 700 iztisov
prve izdaje na razpolago. —d—

— **Mittheilungen des Musealvereines
für Krain**. Letnik XII. Zvezek 1. Vsebina:
1. Der Adel in Krain, von Anton v. Glo-
bočnik, k. k. Regierungsrath i. R. 2. Das
Klima von Krain, von Prof. Ferd. Seidl.
3. Die Pest in Laibach, nach Archivalien
des Laibacher Stadtsarchives bearbeitet von
Prof. Joh. Vrhovec.

Telefonična in brzojavna poročila.

Deželni zbor istrski.

Trst 19. aprila. V včerajšnji seji
istrskega deželnega zbora so Lahi uprizo-
rili velik škandal, ko je dr. Trinajstić začel
hrvatski govoriti. Galerija je tulila, dokler
ni dež. glavar vzel dr. Trinajstiću besedo.

Zanardelli in Trst.

Trst 19. aprila. Veliko senzacijo obuja
konfiskacija pisma, katero je pisal predsed-
nik italijanskega parlamenta, Zanardelli,
tržaškemu županu Dompierju in katero je
„Independente“ objavil, senzacijo zatega-
delj, ker je nečuvno, da se aktiven dr-
žavnik tuje države vtika v avstrijske no-
tranjepolitične razmere. Povod pismu je
dalo to, da je tržaški župan Zanardelliju
naznanil sklepe zadnjega shoda laških žu-
panov primorskih, naperjene proti gimnaziji
v Pazinu. Lahi hočejo to konfiskovano
pismo prečitati v dež. zboru. Stvar utegne
priti tudi v državnem zboru na razgovor,
ker je brez primere, da se avstrijski župan
oficijalno obrača do inozemskega državnika
za nekako intervencijo, in da ta državnik
na take dopise odgovarja.

Nemški postulat.

Dunaj 19. aprila. Ebenhoch nada-
ljuje svoje članke v „Linzer Volks-
blattu“ o položaju in o nemških postulatih
na prav zanimiv način. Danes vprašuje,
kako se hoče nemška opozicija rešiti iz
zagate, v katero je zašla in kako hoče re-
šiti toli pereče jezikovno vprašanje. V de-
želnih zborih? Ti so po njeni sodbi inkom-
petentni. V državnem zboru? Ta je nespo-
soben za vsako delo. S cesarsko naredbo
po § 14. To je protustavno. Kako torej?
Prav tako malo, kakor pozna nemška opo-
zicija zahteva nemškega naroda, prav tako
malo bo izvoljeni subkomité te zahteve do-
ločil. O tem ni dvoma, da se ta odsek ne
bo nikdar zjednil glede vsem nemškim
strankam skupnih zahtev in zato je popol-
noma nepotrebno, da si opozicijski vod-
itelji belijo glave, kako uveljaviti te za-
hteve. Posvetovanja nemških zaupnikov o
nemških postulatih so naredila fiasco, ka-
kršen se doslej v parlamentarnem življenju
še ni primeril.

Deželni zbor nižjeavstrijski.

Dunaj 19. aprila. V današnji dežel-
nega zbora je prišlo mej liberalci in mej
krščanskimi socialisti do boja radi šole.
Krščanski socialisti so napadli šolo, češ,
da je šola kriva, da kmetje nimajo poslov.

Davek od plače.

Dunaj 19. aprila. Finančni minister
dr. Kaizl je izdal novo naredbo glede kon-
tingentiranja davka od plač.

Novo pangermansko društvo.

Dunaj 19. aprila. Tu se je namesto
razpuščenega „društva nemških nacio-
nalcev“ ustanovilo novo politično društvo
z jednako tendenco. Načelnik je zopet
Wolf.

Nemško semenišče za Šlezijo.

Opava 19. aprila. Kardinal Kopp je
izposloval privoljenje, da se za Šlezijo usta-
novi semenišče, v katero se bodo spreje-
mali samo Nemci, da se tako za Šlezijo
zagotovi nemški duhovniški naraščaj.

Poroka princa Danila.

Cetinje 19. aprila. Poroka prestolo-
naslednika princa Danila z meklenburško
princezino Juto bo meseca maja ali na
Dunaju ali v Strelitzu.

Španske volitve.

Madrid 19. aprila. Castelar je iz-
voljen, a je odložil mandat, češ, da je bil
pri volitvi moralno poražen.

Narodno gospodarstvo.

— **Posojilnica za ilirsko-bistriški
okraj** v Trnovem je imela v pretečenem
letu 1898: 126.042 gld. 32 kr. prometa. Za-
družnikov je pristopilo na novo 45 z opra-
vilnimi deleži po 1 gld., izstopilo je 16 za-
družnikov s opravljenimi deleži po 1 gld. in
jeden s 4 glavnimi deleži po 25 gld. Za-
druga šteje torej 329 členov, in sicer 23,
kateri imajo 54 glavnih deležev po 25 gld.

in 306 z opravljenimi deleži po 1 gld. Vlo-
žilo se je pa mej tem v 60 slučajih na novo
knjižico 47.493 gld. 77 kr., vzdignilo se je
pa mej tem v 31 slučajih celo vlogo
44.379 gld. 91 kr., vložilo se je tedaj več
3113 gld. 86 kr.; kapitalizovane obresti za
leto 1898 znašajo 3674 gld. 28 kr., hra-
nilne vloge koncem leta 1897 pa so zna-
šale 90.835 gld. 72 kr., torej je stanje hra-
nilnih vlog 175 vlagateljev koncem leta
97.623 gld. 86 kr., in se je isto povišalo za
6788 gld. 14 kr. Posodilo se je na osebni
kredit 6200 gld., na posestva 8432 gld., na
zastave 150 gld., vkup 14.782 gld., vrnilo
pa od posojil na osebni kredit 4265 gld.
85 kr., na posestva 3712 gld., na zastave
100 gld., vkup 8077 gld. 85 kr., razposodilo
se je torej več 6704 gld. 15 kr., posojila
koncem leta 1897 so znašala 88.309 gld.,
torej je stanje posojil koncem leta 1898
danih 302 zadružnikom 95.013 gld. 15 kr.,
in sicer znašajo posojila na osebni kredit
15.193 gld. 15 kr., na posestva 79.770 gld.
in na zastave pa 50 gld. Račun zgube in
dobička izkaže 885 gld. 15¹/₂ kr. dobička,
kateri znesek se pridene po sklepu petega
rednega občnega zbora zadružnemu za-
kladu, ki znaša torej 3485 gld. 47 kr.

— **Semenj za volno**. Zbornica v
Miskolczu naznanja trgovski in obrtniški
zbornici, da bode letošnji volneni semenj v
Miskolczu 14. junija. Na semenj se pripelje
volna iz več komitatov in za nekatere po-
staje veljajo znižane železniške tarife.

Izjava.

Podpisane si usojam naznaniti, da ka-
didature klerikalstva za mestne
volitve ne prevzamem in zajedno spo-
ročim v obče, da so me klerikalci po-
stavili kandidatom brez moje ved-
nosti ter da sem jaz kupčevalec, a ne
politik.

Ivan Zupančič.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

„No, Asta,“ zavpil je, „jaz Te čakam!
Ti veš in vender ne prideš!“

Asta je nekaj mrmrala ter s pogledi
prosila sestre molčanje.

On pa je nadaljeval: „Saj Ti veš,
kako vse stoji. In si mi vender obljubila,
— požuri se blagohotno! Jaz ne morem
delj časa čakati!“

Še predno je mogla Asta kaj odgovo-
riti, je Štefanija skočila po konci. Oči so
se ji žarile, nje držanje kazalo je popolno
odločnost.

„Takoj izpusite sestro!“ rekla je s
srdom. „Jaz vem zdaj vse; Vi hočete denar,
vedno denar. Vi ste ubogo Asto trpinčili,
naj ga Vam pri očetu preskrbi. In ker
očeta ni doma, sedi reva tu brez sveta,
brez pomoči v smrtni zadregi. Zdaj pridri-
vite tu notri in ste še surovi! To je ne-
sramno! Sramovati bi se imeli, gospod
baron! Tu smo si Roza in jaz bolje izbrali.
Rozin mož se je sicer nekaj pregrešil, je
bil kaznovan, a nikdar ni bil tak, ko Vi!
In kar se tiče mene, mi je moj komi tudi
ljubši! Nikdar bi ne ravnal tako grdo, ker
je pošten, nesebičen in dostojen!“

Razpočila je bila bomba. Baron ni
imel do sedaj nobenega pojma ni o Henri-
kovi preteklosti, ni o obstanku gospoda
tenorista. Kdo bi tudi hotel njemu kaj
zaupati, njemu, ki še za lastno ženo ni
imel časa.

Zasmejal se je porogljivo. „Lepa po-
jasnila to o mojih svakih,“ rekel je ter si
nataknil rokavice. „Asto ti pojdeš z menoj,
da se še kaj o tej stvari pomeniva.“

In potegnil je Asta s seboj. Ta se je
obotavljala za trenotek, a samo za trenotek;
potem je šla za njim. Še mej vrati ozrla
se je na Štefanijo s pogledom, kakor bi
hotela reči: kar zdaj sledi, imaš Ti na
vesti!

Roza se je premaknila, kakor da bi
hotela za nesrečno sestro. Grozna ji je bila
misel, da bo sedaj sama z razkačenim
možem. A premagala se je; v svojem po-
ložaju imela je še tehtnejši vzrok, se ne
vtikati.

„Štefanija“ rekla je zdaj, „kako ne-
spametno! Baron je ves iz sebe in bo Tvojo
skrivnost očetu povedal.“

„Naj,“ odgovorila je ta, „jaz se ne
bojim! Moj komi je boljši, ko ta plemenitaš!“
Naj pride do razsajila, jaz sem priprav-
ljena!“ — (Dalje prih.)

